

Intervención educativa na aula co alumnado TDA/H

Formación en centros

Lidia Gómez Boga

TDA-H

- Trastorno por Déficit de Atención con ou sen Hiperactividade.
- Trastorno de orixe neurobiolóxica que se caracteriza por tres síntomas clave:
 - Dificultade para manter a atención
 - **Hiperactividade**
 - Impulsividade

ATENCIÓN

- **Capacidade de aplicar voluntariamente o entendemento** a un obxectivo, tendoo en conta e en consideración
- **Filtro dos estímulos** ambientais, que distingue os máis relevantes daqueles que non o son.
- Mecanismo que **controla e regula os procesos cognitivos**; dende a aprendizaxe por condicionamento ata o razonamento complexo.

ATENCIÓN

- NECESARIA PARA...
 - Organización e establecimiento das prioridades
 - Manexo da frustración e as emocións
 - Autorregulación das accións
 - Lembrar datos a corto prazo
 - Concentración e cambio do obxecto da atención
 - Mantemento do esforzo

TDA-H

- Trastorno por Déficit de Atención con ou sen Hiperactividade.
- Trastorno de orixe neurobiolóxica que se caracteriza por tres síntomas clave:
 - Dificultade para manter a atención
 - **Hiperactividade**
 - Impulsividade

HIPERACTIVIDADE

- Alteración da conduta que consiste na imposibilidade de ficar quedo.
- Supón un estado de **continua actividade e movemento**, incluso durante o sono.
- Algúns síntomas:
 - Correr dun lado a outro en exceso.
 - Gavear aos mobles.
 - Imposibilidade de ficar sentado.

HIPERACTIVIDADE

MANIFESTACIÓNS NA AULA

- CONDUCTA HIPERACTIVA
 - Movements constantes de mans , pes...
 - Érguese constantemente.
 - Corre por todos lados.
 - Cústalle xogar a actividades tranquilas.
 - Está activado como se tivera un motor.
 - Fala moito, en exceso.

TDA-H

- Trastorno por Déficit de Atención con ou sen Hiperactividade.
- Trastorno de orixe neurobiolóxica que se caracteriza por tres síntomas clave:
 - Dificultade para manter a atención
 - **Hiperactividade**
 - Impulsividade

IMPULSIVIDADE

- Tendencia a reaccionar, tomar decisións, etc., de forma inmediata e **sen reflexión**, é decir, sen tomar en consideración as consecuencias.
- Implica **condutas que son inaxeitadas** para o contexto, prematuras, pobremente planificadas e, frecuentemente, con consecuencias adversas.
- **Incapacidade para** avaliar e, consecuentemente, **adaptarse** e responder con flexibilidade na consecución dun obxectivo específico ou consecuencia, **nun entorno cambiante**.

IMPULSIVIDADE

MANIFESTACIÓNS NA AULA

- CONDUCTA IMPULSIVA
 - Precipítase en responder antes de que se fagan as preguntas completas.
 - Ten dificultades para gardar a quenda.
 - Acotío interrompe ou métese nas actividades doutros (conversacións, xogos...)
 - Fala alto e a destempo
 - Non atende ás instrucións para facer unha actividade
 - Dificultade para respectar e seguir as normas

Manifestacións na aula

- ORGANIZACIÓN
 - Pupitre desordenado
 - Mochila desordenada
 - Libreta sucia, desorganizada, rota...
- ESTUDA, PERO...
 - Non remata os exames
 - Non completa as respostas
 - Deixa preguntas en branco

DECRETO 229/2011

- Decreto 229/2011, de 7 de decembro, polo que se regula a **atención á diversidade do alumnado** dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.
- **Art 3.- Concepto de atención á diversidade:** conxunto de medidas e accións que teñen como finalidade axeitar a resposta educativa ás diferentes características e necesidades, ritmos e estilos de aprendizaxe, motivacións, intereses e situacións sociais e culturais de **TODO O ALUMNADO**.

DECRETO 229/2011

- **Art. 8.- Medidas ordinarias**
- (facilitan a adecuación do currículo prescriptivo, sin alteración significativa dos seus obxectivos, contidos e criterios de avaliación)
- **Adecuación da estrutura organizativa** do centro (horarios, agrupamentos, espazos) e da organización e xestión da aula ás características do alumnado.
- Adecuación das programacións didácticas ao entorno e ao alumnado.
- Metodoloxías baseadas no traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutorías entre iguais, aprendizaxe por proxectos e outras que promovan a inclusión.

DECRETO 229/2011

- **Adaptación dos tempos e instrumentos ou procedementos de avaliación.**
- Actuacións destinadas á mellora da convivencia.
- Desdobramentos de grupos.
- **RE e apoio do profesorado** con dispoñibilidade horaria.
- Programas de enriquecemento curricular.
- Programas de reforzo nas áreas instrumentais básicas e programas de recuperación.
- Programas específicos personalizados e de habilidades sociais.

DECRETO 229/2011

- **Art. 9.- Medidas extraordinarias**

(poden requerir modificacións significativas do currículo ordinario e/ou supoñer cambios esenciais no ámbito organizativo, así como, de ser o caso, nos elementos de acceso ao currículo ou na modalidade de escolarización).

- Necesaria autorización

DECRETO 229/2011

- Adaptacións curriculares
- Agrupamentos flexibles
- **Apoio do profesorado especialista en PT e/ou AL**
- Flexibilización da duración do período de escolarización.
- PDC
- PCPI

TRABALLO/ACTIVIDADES

- Material atractivo, con predominio de **contido visual**.
- **Combinar** curtos **períodos** de atención con acción manipulativa.
- **Combinar diferentes formatos ou tipos de actividades**.
- Dar máis tempo para a realización das actividades ou reducir o número .
- Actividades **curtas e secuenciadas**.
- Actividades **axustadas ás súas capacidades**.

PARA APRENDER MELLOR CUESTIÓNS DIDÁCTICAS

- Explicacións que resulten motivadoras, dinámicas e que permitan a máxima participación do alumnado.
- **Órdenes/instrucións precisas e claras** nunha linguaxe positiva.
- **Asegurarse** realmente de que a instrución ou mensaxe **entendeuse**.

ORGANIZACIÓN DO TRABALLO

- Entrenamento en **autoinstrucións**.
 - 1º.- Antes de facer nada, digo o que vexo.
 - 2º.- ¿Qué é o que teño que facer?
 - 3º.- ¿Cómo o teño que facer?
 - 4º.- Teño que estar moi atento.
 - 5º.- Saíume ben?
 - SÍ, felicítome!!
 - Non ☹, repaso para atopar o erro.

AVALIACIÓN

- Dar as **datas** polo menos cunha semana de **antelación** e ter sempre á vista.
- **Adaptar** as **estruturas** e o **formato** do examen. Reducir o número de preguntas por folla.
- Combinar diferentes **formatos de pregunta** nunha mesma proba: de desenvolvemento, verdadeiro/falso, completar un esquema, definicións, opción múltiple, frases para completar; en matemáticas combinar problemas con operacións, etc.

AVALIACIÓN

- Traballar, antes da proba, con **mostras** do **formato de examen** (*ex: guías de estudo con actividades tipo*)
- É preferible realizar exames **curtos** e **frecuentes**.
- Permitir un tempo para **pensar** e preguntar **dúbdas**. Verificar que o alumno entende as preguntas.
- Destacar no enunciado **palabras clave**.
- **Reducir** o número de **preguntas**.

AVALIACIÓN

- Avaliación continuada dando importancia á avaliación **oral** e ao proceso.
- Dar **máis tempo** para a realización de probas escritas.
- Permitir en calquera momento o **acceso ás instrucciones**.
- **Supervisar** que responderon todo antes de que entreguen o exame.
- Recordarlle que revise o exame antes de entregalo. Algúns traballan moi despacio e outros precipítanse e anticipan mal as respostas.

AVALIACIÓN

- Se non consegue centrarse na proba, guíalo para axudarlle a **reconducir a atención**.
- Fixarse máis na calidade da tarefa que na cantidade.
- Facilitar unha **copia** dos exames aos pais e/ou profesores de apoio para poder detectar os erros e traballar reforzando as dificultades.

AUTOESTIMA

- Pode axudar moito o feito de **fraccionar as tarefas escolares en pequenas partes.**
- **Priorizar a calidade do seu traballo fronte a cantidade.**
- É moi importante o **soporte pedagóxico pero tamén o emocional.**

CONDUCTA

- **A súa peculiar conduta pode ocasionar a incomprensión e alonxamento dos seus compañeiros. Por tanto; si o neno se siente rexeitado pode incrementar algunhas das súas condutas negativas.**
- **Explicación aos outros das características deste compañeiro. Alumno/guía.**

ESTAMOS EN INTERNET

www.anhidacoruna.com

SÍGUENOS EN LAS REDES SOCIALES

facebook.com/anhidacoruna

[@anhidacoruna](https://twitter.com/anhidacoruna)

COLABORA CON NOSOTROS: HAZTE TEAMER

Teaming
micro donations since 1999

[anhidacoruna](https://anhidacoruna.com)

Colabora con 1€ al mes

Moitas grazas pola súa atención

Lidia Gómez Boga

lgboga@edu.xunta.es

info@anhidacoruna.com